

Силабус курсу Митні технології

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Рік навчання: I, **Семестр:** II

Кількість кредитів: 5 **Мова викладання:** українська

Керівник курсу

ПІП

канд. екон. наук, доцент **Андрушків Роман Юрійович**

Контактна інформація

andrushkiv81roman@gmail.com, +380993435553

Кафедра

Гуманітарних та спеціальних дисциплін ЧННІПБ ЗУНУ

Опис дисципліни

Дисципліна «Митні технології» належить до блоку вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки магістра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами використання систем і технологій в митній справі. Курс «Митні технології» охоплює методичні основи митних технологій, а саме її поняття, етапи розвитку, проблеми застосування у митній сфері; програмне забезпечення митних технологій, їх загальна класифікація та класифікація в митній справі; організацію і засоби митних технологій для забезпеченні митного управління тощо. Названий курс повинен сприяти формуванню фахівців високої кваліфікації, здатних працювати в умовах застосування новітніх митних технологій, які базуються на використанні сучасної обчислювальної техніки, набуття теоретичних і практичних знань з основ побудови інформаційних систем та технологій у митній справі, програмно-технологічних засобів вирішення задач митними органами.

Предмет навчальної дисципліни – система засобів, способів та прийомів безперервного двостороннього потоку електронної інформації між митницею, різними державними органами виконавчої влади і фізичними та юридичними особами.

Мета вивчення дисципліни «Митні технології» полягає в формуванні системи теоретичних і прикладних знань про види інформаційних митних технологій, технологічної підтримки безперервного двостороннього потоку електронної інформації від органів державної влади, суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, митних адміністрацій інших держав до митної адміністрації України.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економічними об'єктами	Інформаційна система: загальні поняття і класифікація. Принципи створення і функціонування АІС. Загальна структура інформаційної системи, функціональна і забезпечувальна частини. Компоненти системи. Організація робіт зі створення автоматизованої інформаційної системи. Економічна інформація як предмет і продукт автоматизованої обробки. Види та властивості економічної інформації. Структура й оцінка економічної інформації. Форми подання та відображення економічної інформації	Презентація
4 / 1	Тема 2. Митні технології та засоби їх реалізації	Митні технології: поняття, етапи розвитку, проблеми застосування у митній сфері. Програмне забезпечення митних технологій: загальна класифікація та класифікація в митній справі. Організація і засоби митних технологій у забезпеченні митного управління. Поняття нової митної технології. Локальні і розподільчі бази даних. Експертні системи і бази знань. Автоматизовані пошукові системи. Класифікатори. Відомчі класифікатори у митній справі.	Питання, реферативна робота
4 / 2	Тема 3. Організаційно-методичні основи проектування, створення і функціонування інформаційних систем в митній справі	Основні вимоги до створення інформаційних систем. Визначення та класифікація методів проектування інформаційних систем. Класифікація засобів проектування. Методи індивідуального і типового проектування. Автоматизація проектування. Вибір методів і засобів проектування. Життєвий цикл ІС. Технологія проектування. Основні принципи і вибір критеріїв проектування інформаційної системи забезпечення в митному управлінні. Аналіз інформаційних потоків і ієрархії в митній системі. Особливості формування і функціонування інформаційних систем в митних органах	Тести, ділові ситуації
4 / 2	Тема 4. Єдина автоматизована інформаційна система Державної митної служби України	Передумови та концепція створення і функціонування Єдиної автоматизованої системи (ЄАІС) Державної митної служби. Інформаційна база Єдиної автоматизованої інформаційної системи ДМС України. Архітектура системи, територіальний розподіл. Принципи побудови ЄАІС. Вимоги до ЄАІС. Функціонування і експлуатація. Режими обробки даних в ЄАІС. Види забезпечення ЄАІС: технічне, технологічне, інформаційне, програмне, лінгвістичне. Обмін електронною інформацією в ЄАІС. Основні напрями модернізації функціональних митних технологій	Задачі, тести, питання
2 / 2	Тема 5. Автоматизовані інформаційні системи митного оформлення та контролю	Особливості і недоліки існуючих АРМів посадових осіб митних органів. Комплексні автоматизовані засоби митних органів. Єдина система нормативно-довідкової інформації (НДІ). Аналітичний огляд підходів до обробки митної статистики. Програмно-інформаційний комплекс «Інспектор – 2006» та його основні функції та завдання. Тенденції розвитку телекомунікаційних технологій. Практична методика отримання нормативно-довідкової інформації в митних органах з використанням телекомунікаційних систем	Тести, ділові ситуації

4 / 2	Тема 6. Характеристика програмних продуктів митного оформлення та декларування товарів	Необхідність застосування програмних продуктів у діяльності суб'єктів ЗЕД. Загальна характеристика функціонування комерційних програмних продуктів митного оформлення. Електронна митна інформація та особливості її контролю. QD Professional - програмно-технологічний комплекс митної системи України. Розв'язування завдань митного оподаткування в системі QD Professional. Програмне забезпечення MD Office та його архітектура. Специфіка роботи та основні функції програми MD Declaration. Інформаційно-довідковий ресурс MD Declaration. Формування митної декларації у програмному додатку MD Office	Тести, ділові ситуації
4 / 2	Тема 7. Правові основи застосування електронних документів і інформаційних технологій в митній справі	Міжнародні і вітчизняні норми права, що визначають можливість застосування інформаційних технологій в митній справі. Організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів. Сутність та особливості організації електронного документообігу. Використання електронного цифрового підпису в електронному документообігу. Запровадження електронного декларування митними органами України. Сутність процедури електронного декларування	Тести, питання
4 / 2	Тема 8. Формування, подання та обробка електронної звітності	Порядок здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, які декларуються з поданням вантажної митної декларації та документів контролю за переміщенням товарів у електронному вигляді. Підготовка і подання митних документів в електронному вигляді засобами телекомунікаційного зв'язку. Централізоване приймання та комп'ютерна обробка електронних митних декларацій в митних органах України	Тести, ділові ситуації
2 / 1	Тема 9. Забезпечення інформаційної безпеки митних органів	Політика Державної митної служби України в галузі забезпечення інформаційної безпеки митних органів. Організація захисту інформації в ІС. Організаційні, правові та криптографічні методи та технічні засоби захисту інформації. Поняття і структура інформаційної безпеки. Характер і форми загроз. Модель порушника інформаційної безпеки ЄАІС ДМС. Форми забезпечення інформаційної безпеки ЄАІС: організаційно-правові основи.	Питання, реферативна робота

Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Бондаренко Є. Фіскально-контролюючі особливості діяльності митних органів. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 1 (66). С. 226–236.
2. Войцещук А. Д. Інформаційні технології в забезпеченні безпеки митного простору України. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2017. № 5(33). С. 84–89.
3. Войцещук А. Д. Митний простір України: глобальні виклики та ризики: моногр. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 438 с.
4. Гребельник О. П. Митна справа : підручник. 5-те вид., оновл. та доповн. К.: ЦУЛ, 2019. 472 с.
5. Гуцаленко Л. В. Марчук У. О., Фабіянська В. Ю. Митний пост-аудит: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2018. 387 с.
6. Гуцул І. А. Митна політика зарубіжних країн: навч. посіб. І. А. Гуцул. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 198 с.
7. Іванова Т.В. Митна справа: Збірник завдань: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 Економіка. Київ: КПІ ім. І. Сікорського, 2022. 74 с.
8. Івашова Л. М., Кийда Л.І. Діджиталізація митних процедур: сучасний стан та перспективи розвитку митної справи. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 3 (22). С. 218-230.
9. Калашнікова О. Сутність і зміст поняття інформаційних технологій у державній митній справі. *Інформаційне право*. 2018. № 6. С. 226-230.
10. Крисовата К. В. Ефективність митного контролю в контексті протидії фіскальним ризикам та контрабандним явищам. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/463>
11. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г., Терлецька В. О. Митна справа: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 240 с.
12. Лемеха Р. Автоматизація та інформатизація митних процедур як пріоритетні напрями вдосконалення адміністрування митних режимів в Україні. *Адміністративне право і процес*. 2020. № 11. С. 126 – 133.
13. Мельник О.Г., Микитин О.З., Григор'єв О.Ю., Босак А.О., Моторнюк У.І. Експертиза в митній справі та зовнішньоекономічній діяльності: навчальний посібник. Львів: Міські інформаційні системи, 2020. 72 с.
14. Митний кодекс України : чинне законодавство зі змінами та доповн. станом на 1 верес. 2021 р. К.: ЦУЛ, 2021. 289 с.
15. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур: Міжнародний документ від 18.05.1973, редакція на 26 червня 1999 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_643
16. Міжнародна конвенція про узгодження умов проведення контролю вантажів на кордонах від 21.11.1982 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_267
17. Основні можливості програми QD Professional. URL: <https://qdpro.com.ua/uk/products/qdprofessional>
18. Про програмні продукти MD office. URL: <https://www.mdoffice.com.ua/ua/aMDOAboutPO.html>
19. Сидорович О. Ю., Герчаківський С. Д. Інформаційне забезпечення митної справи України в контексті цифрової стратегії розвитку суспільства. *Світ фінансів*. 2021. № 1(66). С. 210-225.
20. Сидорович О. Ю., Годованець О. В., Кекіш І. П. Митний контроль: Навчальний посібник. Тернопіль. ЗУНУ, 2021. 250 с.
21. Сідляр В., Валігура В. Проблеми адміністрування митних платежів через призму фіскальних загроз. *Ефективна економіка*. 2021. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9173>
22. Сорока П.М., Харченко В.В., Харченко Г.А. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією: Навч. посіб. К.: ЦП «Компринт», 2019. 518 с.
23. Сучасні виклики забезпечення митної безпеки в Україні: монографія. А.І. Крисоватий, Є. П. Бондаренко, В. А. Валігура та ін.; за ред. А.І. Крисоватого. Тернопіль: Університетська думка, 2020. 414 с.
24. Угрин В. В. Діджиталізація митного контролю в Україні *Інфраструктура ринку*. 2020. № 47. С. 168–172.
25. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні: навчальний посібник. Краєвський В. М., Титенко Л. В., Паянок Т. М., Параниця Н. В., Богдан С. В. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 288 с.
26. EU Customs strategy: Taxation and customs union. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/eu-customs-strategy_en
27. EU Customs strategy: Taxation and customs union. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/eu-customs-strategy_en
28. Gruber J. Public Finance and Public Policy: textbook. 6th edition, Worth Publishers, 2019. 896p.

29. Robert D. Lee Jr., Ronald W. Johnson, Philip G. Joyce. Public Budgeting Systems: textbook. 10th edition, Jones & Bartlett Learning, 2020. 575 p.

30. Export Control. (n.d.). URL: https://www.bafa.de/EN/Foreign_Trade/Export_Control/export_control_node.html

31. Import and export permits. (n.d.). URL: <https://www.arpana.gov.au/regulation-and-licensing/licensing/import-export-permits>

32. EU: New customs pre-arrival security and safety regime in March 2021
<https://home.kpmg/us/en/home/insights/2020/05/tnf-eu-new-customs-pre-arrival-security-and-safety-regime-in-march-2021.html>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Митні технології» визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30 %	40 %	30 %
Опитування під час заняття (теми 1–5) – 5 балів за тему – макс. 25 балів. Модульна робота – макс. 75 балів	Опитування під час заняття (теми 6–9) – 5 балів за тему – макс. 20 балів. Ректорська контрольна робота – макс. 80 балів	Підготовка КПІЗ – макс. 40 балів. Захист КПІЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Іспит	Залік	
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
85-89	добре		B (дуже добре)
75-84	задовільно		C (добре)
65-74		D (задовільно)	
60-64		E (достатньо)	
35-59	незадовільно	незараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34			F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)